

Siikataipaleen vanhalle uunille muurattiin uusi elämä

Petteri Stubb (kesk) on erikoistunut uunien muuraamiseen. Vanhojen kivi-uunien uusimista on muutama vuodessa. Irma ja Kari Siikakselle vanhan uunin säilyttäminen oli itsestäänselvyys.

- Vanhan kivi-uunin uusiminen kannattaa aina. Se on niin lämmitys- kuin paisto-ominaisuuksiltaankin jopa vanhaa parempi ja ulkokuori säilyy entisenä, Petteri Stubb lupaa. (Lisää ajatuksia uuneista www.stubb.fi)

TAKA-IKOLA

Leila Backman

Toista viikkoa Irma ja Kari Siikasen tuvassa Toivakan Taka-Ikolassa on ollut meillä melkoinen mylly: uunimuurari Petteri Stubb on purkanut ja muurannut uudelleen tilan ikivanhaa kivi-uunia. Näinä päivinä Siikataipaleen piipusta jo nousee savu ja uunia kuivatellaan hiljakseen.

- Sitä ei kukkaan varmaski tiä, miten vanha se tämä meidän uuni on, mutta pitkälti toista sataa vuotta kummin. Elsa-täti aikanaan arveli, että se olis 1800-luvun loppukymmeniltä. Hyvin on palavellu ja aikanaan lämmitetty koko talon. Nytkään ei tarvii kun kolmesti viikossa pittää tulta ja pyssyy lämpimänä, Kari Siikasen kehuu uunia ja on samalla muurarin apupoikana.

- On tässä ihailtu, että jo on ollu taitava muurar, joka tämän on tehny. Nyt kun kaikki kanavat käytiin läpi, löyty semmonenkin, mitä ei ole sattaa vuoteen avattu! Naapurissa Vehkajärvellä on lähes samanlainen uuni, että olisko ne yhtä aikaa tehty?

Vanhasta uudenveroinen

Vaikka vuosikymmenten lämmitykset alkoivat jo näkyä niin lämmitysteknologia on paisto-ominaisuuksissakin, kertaakaan Siikasille ei tullut mieleen purkaa uunia ja hankkia uudenikäistä tilalle. Kari Siikasen vain nauraa ja sanoo Irman kanssa aina

olleensa vanhan puolella ja yleisiä tapoja vastahankaan. Myös Petteri Stubb pitää vanhan kivi-uunin korjaamista järkevänä.

- Vanhojen uunien korjauksia tulee eteen muutama vuodessa ja ne ovat aina mielenkiintoisia haasteita. Haluan itse olla purkamassa, että näen varmasti, mikä vaatii erityisesti huomiota. Nämä kivi-uunin on luonnonkivistä, särkykivistä, hiekalla ja ojasavella muurattuja, mutta uusissa käytetään tulitiiltä ja uusia aineita. Paisto-ominaisuudet palautuvat, ja ovat jopa paremmat, mutta päältä päin uuni on entisensä, uunimuurari kertoo.

- Ja mikä parasta, vanhan kivi-uunin saa korjattua halvemmalla kuin mitä uusi maksaisi ja onhan se tietysti paljon isompi ja juuri siihen tilaan parhaiten sopiva.

Suuri laakea kivi uunin päältä on nostettu syrjään, ja päällisen kautta kaikki rapautunut osa kiltuteltu pois ja kipattu ulos ikkunasta.

Petteri Stubb on jo muurannut uusia tulitiiliä arinaan ja kehuu työn sujuvan ajattelua nopeammin, koska niin isäntä kuin emäntäkin ovat mukana työn touhussa. Kun uuni on valmis, vieras ei edes osaa arvata, että se on uusittu.

Remontissa uunin pesä vähän pieneni, mutta vieläkin arinalle mahtuu 15 reikäleipää. Uuninluukkuna on edelleen irrallinen pelti ja keittokoukut ovat paikallaan.

Poikkeuksellisesti tässä uunissa ei ole nurkassa avointa keittopaikkaa, vaan keittäminen on tapahtunut uunin edessä, johon hiillos

on vedetty. Uunin kulmassa on sen sijaan tila taikinapyytylle, ja Petteri Stubb arvelee, että aikanaan pärepihti on ollut siinä ja pärevalo valaissut tupaa. Kerran vuodessa uuni on valkaistu maitoon sekoitettulla liitujauholla.

Oikea lämmitys jatkaa ikää

Petteri Stubb on muurannut jo 30 vuotta, mutta uunimuurariksi hän erikoistui joitakin vuosia sitten, kun työtä alkoi löytyä yllin kyllin. Nyt työt kutsuvat leppälahtelaismuuraria ympäri Suomen.

- Uunin muuraus jaksaa aina vain kiinnostaa. On haasteellista, että saa yhdistettyä lämmitys- ja paisto-ominaisuudet ja muurattua esteettisesti tilaan sopivan uunin. Entisajan uunimuurareilla on ollut tämä taito hyppysissä, siitä on tämäkin uuni esimerkkinä, ei häpeä yhtään nykyaikaa. Päinvastoin.

Pilkekauppaa tekevä Kari Siikainen ja Petteri Stubb pohtivat, että nykyajan ihmisille pitäisi opettaa uuninlämmitystä kädestä pitäen, että he saisivat uuneistaan täyden hyödyn, ja että se palvelisi mahdollisimman pitkään.

- Moni hakee puunsa suoraan ulkoa uuniin kylminä ja kosteina, mutta ne pitäisi tuoda jo edellispäivänä lämpimään. Syytyisivätkin paremmin ja lämmittäisivät. Sekin on tärkeää, että puut olisivat suunnilleen tasapaksuja, noin 7-10 senttisiä ja päästöjen kannalta olisi hyvä syyttää päältä, Kari Siikainen neuvoo.

- Ja se on tärkeää, että uunia lämmitetään sopivasti, ei niin, että sen annetaan jäähtyä, ja sitten paahdetaan tulikuumaaksi, sitä se ei kestä. Eikä hiiliä saisi hakata kuumaan uunissa. Puhtaat puut ovat tärkeitä, se ei leivinuuni ole mikään "jätteenkäsittelylaitos", jossa kaikki palava tuhotaan!

Uuni on tuvan sydän

Entisaikaan elämä on pyörinyt tuvassa leivinuunin ympärillä, näin Siikataipaleessakin.

- Anoppi oli kova leipomaan ja tämä uuni oli niin hyvä, että paistoi vielä toisenakin päivänä. Minä olen enemmän siinä tehnyt laatikko- ja liharuokia, Irma Siikasen kertoo. Keittämistä ei enää miesmuistiin ole uuninhiilloksella tehty.

Mutta uuni oli tärkeä muutenkin: vaatteita saatiin kuivatua sen lämmössä ja Siikataipaleen uuninpankko on iso kuin huone, ja siellä talvipakkasilla nukkui neljäkin miestä. Vaalea muurinsyrjä keräsi talvi-iltoina myös käsityöntekijöitä valoosa.

Nyt uusittua uunia kuivatellaan hitaasti pitämällä vähän kerrassaan pientä tulta ja pikapuoliin se on taas valmis paistamaan Irman leipomuksia ja uuniruokia.

Tuskin Siikasten aikaan enää koskaan uunia tarvitsee korjata, se on seuraavien sukupolvien murhe.

Suuri leivinuuni lohkaisee ison osan Siikataipaleen tuvasta. Portaavat vievät uuninpankalle, nurkassa on pidetty pärepihtiä ja suuluukun edessä keitetty hiilloksella.

LYHYET

Koulurauha-kilpailun voitto Toivakkaan

Syyslukukauden ajan käynnissä ollut Koulurauha-kilpailu "Mitä tehtäis?" kannusti ala- ja yläkoululaisia keksimään kouluaikana toteutettavan pelin, leikin tai muun toiminnon, joka lisää luokan yhteishenkeä. Voittajaksi valittiin Toivakan alakoulun 4. luokka sekä Winelliska skolanin 8. luokan tukioppilasryhmä Kirkkonummelta.

Neljättä kertaa järjestettyyn kilpailuun lähetettiin 71 työtä, joista finaaliin selvisi kymmenen parasta.

Toivakan koulukeskuksen 4. luokkalaisten "Taktikapro" keräsi kehuja raadilta oivaltaavuudellaan. Leikkiin tarvitaan vähintään kolme joukkuetta, joiden tavoitteena on kerätä muiden joukkueiden aarteet kotipesäänsä. Pelaajilla on joukkueeliivi ja häntävyö. Jos pelaajan häntä ryöstetään, tämän on pelattava kivi-pärisäksä ryöstäjän kanssa ja hävinnyt joutuu käymään kotipesällä jatkaakseen peliä.

Koulurauha-kilpailu on osa Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Poliisihallituksen, Opetushallituksen, Folkhälsanin ja Suomen Vanhempainliiton yhteistä Koulurauha-ohjelmaa, jonka tavoitteena on kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen. Ohjelma tunnetaan vuosittain syksyllä julistettavasta Koulurauhasta.

Juhlallinen palkintojenjakotilaisuus on tänään ja juttu aiheesta Paikallisuutisissa ensi viikolla.

Vanhusneuvosto vihdoin Uuraisille

Uuraisten kunnanvaltuusto päätti perustaa Uuraisille vanhusneuvoston maaliskuun lopun kokouksessaan. Uurainen on ollut pitkään Keski-Suomen kunnista ainoa, jossa sitä ei ole vielä ollut. Eläkeläisjärjestöjen taholta sitä toivotti ja anotti vuosisaunia.

Vanhusneuvosto aloittaa toimintansa ensi vuoden alusta. Sen toimikausi on valtuustokausi. Itsenäistä päätäntävaltaa sillä ei ole, mutta se voi tehdä esityksiä ja aloitteita ja antaa lausuntoja sitä koskevien asioiden valmisteluvaiheessa. Sen tärkeä tehtävä on seurata ikäihmisille tarjottavien palvelujen laatua ja toteuttamistapoja. TL.

Leppätie valmistuu

Sääolosuhteet vaikuttivat siihen, että Uuraisten kunnanvaltuusto joutui jo huhtikuussa osoittamaan 90 000 euron lisämäärärahan talousarvion investointiosaan.

Rahalla rakennetaan Leppätie valmiiksi Jokiharaan.

Tarkoitus oli, että rakentaminen toteutuu vuoden vaihteen paikkeilla, jolloin kustannukset saadaan kirjatuksi vuoden 2011 kustannuksiin. Sääolosuhteista ja teknisen toimen henkilöstön siirtymäkaudesta johtuen rakentaminen jouduttiin keskeyttämään. Myös laskutus siirtyi suurimmaksi osaksi kuluvalle vuodelle mutta määräraha-avaus jäi talousarvion tekemättä.

Tienrakentaminen on nyt aloitettu uudelleen ja se valmistuu roudan suluttua. Alueelta on kunta aiemmin myynyt omakotitalotontin, jonka rakennustyöt alkavat heti kun se on kulkuyhteyden puolesta mahdollista. HL